

T.C
ATATÜK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU
TÜRK TARİH KURUMU

YOLSUZLUĞUN BİLDİRİLMESİNE İLİŞKİN KILAVUZ İLKELER

1. Suç işlendiğini görevi ile bağlantılı olarak öğrenen kamu görevlisi, yasal olarak, bu suçla ilgili olarak bildirimde bulunmakla yükümlüdür. Bir kamu görevinin yürütülmesiyle bağlantılı olarak işlendiği iddia edilen bir suç sebebiyle, ilgili kurum ve kuruluş idaresine yapılan ihbar veya şikâyet, gecikmeksizin ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir.
2. Kamu görevlisi olmayan kişiler de yasa gereği suç bildiriminde bulunmakla yükümlüdür.
3. Devlet memurları amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikâyetlerini ve kurumları ile ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaatlarını Devlet Memurlarının Şikâyet ve Müracaatları Hakkında Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre yapmaları gerekmektedir.
4. Devlet Memurlarının Şikâyet ve Müracaatları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi gereğince; Şikâyetler söz veya yazı ile en yakın amirden başlanarak silsile yolu ile ve şikâyet edilen amirler atlanarak yapılır.
5. Kanun gereği suç ihbar sorumluluklarını yerine getiren kişi ya da kamu görevlisine ceza verilmez.
6. Yasal olarak, suçu bildirmeme bir suç olarak düzenlendiğinden, bu ihbarın yapılmamasına dair emir, hiçbir surette yerine getirilemez. Bir emre dayalı olarak bildirim sorumluluğunu yerine getirmeyen kişi cezai sorumluluktan emrin yerine getirildiği gerekçesiyle ile kurtulamaz.
7. İhbar sorumluluğunu yerine getiren devlet memurlarına ihbarlarından dolayı bir disiplin cezası verilemez; doğrudan veya dolaylı olarak hizmet koşulları kısmen de olsa ağırlaştırılamaz ve değiştirilemez.
8. Kurum ve kuruluş amirleri, ihbarda bulunan kamu görevlilerinin kimliğini gizli tutar ve kendilerine her hangi bir zarar gelmemesi için gerekli tedbirleri alır.
9. Yaptığı ihbar sebebiyle haksız ve hukuka aykırı bir işleme maruz kaldığını iddia eden kamu görevlisi müracaat ve şikâyet hakkına sahiptir.
10. Yaptığı ihbar sebebiyle haksız ve hukuka aykırı bir idari işleme maruz kaldığını iddia eden kamu görevlisi hakkındaki işleme karşı idari yargı yerinde iptal ve tam yargı davası açma hakkına sahiptir.
11. Memurlar ve öbür kamu görevlileri hakkında görevleri ile ilgili yapılacak suç, ihbar ve şikâyetlerinin, soyut ve genel nitelikte olamaması, ihbar veya şikâyetlerde kişi veya vaka belirtilmesi, iddiaların ciddi bulgu ve belgelere dayanması, ihbar veya şikâyet dilekçesinde dilekçe sahibinin doğru ad, soyadı ve imzası ile ikametgâh adresinin bulunması gerekmektedir.
12. Yetkili makamlara ihbar veya şikâyette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla, işlemediğini bildiği hâlde, hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmasını ya da idari bir müeyyide uygulanmasını sağlamak için bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat edilmesi, yasal olarak iftira suçunu oluşturur. İftira suçunu işlemeleri durumunda cezai sorumlulukları da mevcuttur.

13. Suça dair ihbar veya şikâyet; Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluk makamlarına, Valilik veya kaymakamlığa ya da mahkemeye yapılabilir. Yurt dışında işlenip ülkede takibi gereken suçlar hakkında Türkiye'nin elçilik ve konsolosluklarına da ihbar veya şikâyette bulunulabilir.
14. İhbar veya şikâyet yazılı (Ek 1) veya tutanağa geçirilmek üzere sözlü (Ek 2) olarak yapılabilir.
15. Müracaatı kabul eden ancak sorunu çözümüleme yetkisi bulunmayan amirler bunların silsile yolu ile müracaat konusunu çözümlenmeye yetkili kılınan mercilere 3 gün içinde intikal ettirir.
16. Etik davranış ilkelerine aykırılık başvurularında; başvuru, gerçek kişiler tarafından adı, soyadı, oturma yeri veya iş adresi ile imzayı kapsayan dilekçelerle, en az Genel Müdür ve Kamu Görevlileri Etik Kurulunca genel müdür düzeyinde oldukları kabul edilen unvanlarda bulunanlar için Etik Kurul Başkanlığına, öbür görevliler için ise kurum yetkili disiplin kurullarına yöneltilmek üzere ilgili kurum amirliğine yapılır. Dilekçede, etik ilkeye aykırı davranış iddiasına dair bilgi ve belgeler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Elde bulunan belgeler dilekçeye eklenir. Başvuru konusu aykırı davranış iddiası, kişi, zaman ve yer belirtilerek somut biçimde gösterilir.

Prof. Dr. Refik TURAN
Başkan

Ekler:

- 1- Yazılı Müracaat/Şikayet Dilekçe Örneği
- 2- Sözlü Müracaat/Şikayet Dilekçe Örneği

EK – 1

YAZILI MÜRACAAT/ŞİKÂYET DİLEKÇE ÖRNEĞİ

TARİH

GÖREVİ :

ÜNVANI :

ADI SOYADI :

BABA ADI :

DOĞUM YERİ :

DOGUM TARİHİ :

MEMURİYETE BAŞLAMA TARİHİ :

SİCİL NO :

DİLEKÇENİN ÖZÜ :

TÜRK TARİH KURUMU BAŞKANLIĞINA

(İLGİLİ MAKAMIN ADI)

DİLEKÇENİN METNİ

İMZA

EK – 2

SÖZLÜ MÜRACAAT/ŞİKÂYET DİLEKÇE ÖRNEĞİ

TARİH

GÖREVİ :

ÜNVANI :

ADI SOYADI :

BABA ADI :

DOĞUM YERİ :

DOGUM TARİHİ :

MEMURİYETE BAŞLAMA TARİHİ :

SİCİL NO :

DİLEKÇENİN ÖZÜ :

MÜRACAAT/ŞİKAYETİN ÖZÜ :

MÜRACAAT/ŞİKAYETİN İÇERİĞİ

İş bu tutanak ilgililer tarafından okunup doğruluğu anlaşıldıktan sonra müştereken imza altına alındı. Ankara .../.../.....

İMZA

(Müracaat/Şikayet Sahibi)

İMZA

(Müracaat/Şikayeti Kabul Eden)